

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ที่ศึกษาสภาพการ และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน ๖๒๔ ฉบับ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสื่อการสอน ๓๕ คน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูป ตาราง และความเรียง ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตารางที่ ๑ จำนวนครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สป.กทม. จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ครูชาย	๖๘	๑๑.๐๖
ครูหญิง	๕๕๕	๘๘.๙๔
รวม	๖๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด เป็นครูหญิงร้อยละ ๘๘.๙๔ ครูชายร้อยละ ๑๑.๐๖

ตารางที่ ๒ จำนวนครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สป.กทม. จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๔๗	๑๔.๕๕
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	๕๑๓	๘๒.๒๑
ปริญญาโท หรือ เทียบเท่า	๑๔	๒.๒๔
รวม	๖๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงว่ากลุ่มประชากรทั้งหมดมีวุฒิปริญญาตรี หรือ เทียบเท่ามากที่สุดร้อยละ ๘๒.๒๑ รองลงมาวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๑๔.๕๕ วุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า น้อยที่สุด ร้อยละ ๒.๒๔

ตารางที่ ๓ จำนวนครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม. จำแนกตามอายุราชการ (ทำงานมานาน)

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๕ ปี	๓๒	๕.๑๓
๖ - ๑๐ ปี	๑๖๔	๒๖.๔๔
๑๑ - ๑๕ ปี	๑๒๓	๑๙.๗๑
๑๖ - ๒๐ ปี	๑๐๕	๑๖.๘๓
๒๐ ปีขึ้นไป	๑๙๙	๓๑.๘๙
รวม	๖๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ แสดงว่ากลุ่มประชากรมีอายุราชการ ๒๐ ปีขึ้นไปมากที่สุด ร้อยละ ๓๑.๘๙ รองลงมามีอายุราชการ ๖- ๑๐ ปี ร้อยละ ๒๖.๔๔ อายุราชการ ๑ - ๕ ปี น้อยที่สุด ร้อยละ ๕.๑๓

ตารางที่ ๔ จำนวนเวลาที่ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สป.กทม. ทำการสอนต่อสัปดาห์

จำนวนเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕ ชั่วโมง	๕	๐.๘๐
๕ - ๑๐ ชั่วโมง	๑๗	๒.๗๒
๑๑ - ๑๕ ชั่วโมง	๖๓	๑๐.๑๐
๑๖ - ๒๐ ชั่วโมง	๓๔๗	๕๕.๖๑
เกินกว่า ๒๐ ชั่วโมง	๑๙๒	๓๐.๗๗
รวม	๖๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ แสดงว่าครูมีชั่วโมงสอนระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ชั่วโมงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๑ รองลงมาคือชั่วโมงสอนเกินกว่า ๒๐ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๗ มีชั่วโมงสอนน้อยที่สุดจาก ๕ ชั่วโมงลงมาคิดเป็นร้อยละ ๐.๘๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ งานในหน้าที่อื่น ๆ นอกจากทำการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด สป.กทม.

งานในหน้าที่อื่น ๆ *	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าหมวดวิชา	๘๘	๑๔.๑๐
หัวหน้ากลุ่มวิชา	๓๗	๕.๘๓
ครูประจำชั้น	๔๑๑	๖๕.๘๗
ครูพิเศษ	๘๘	๑๔.๑๐
อื่น ๆ	๕๔	๘.๖๕

*ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตารางที่ ๕ แสดงว่าครูส่วนใหญ่นอกจากสอนหนังสือแล้วยังทำหน้าที่
ครูประจำชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๘๗ รองลงมาทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา และ
เป็นครูพิเศษ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๐ หน้าที่อื่น ๆ เช่น หัวหน้าระดับชายของ ประธานชั้น
ฝ่ายทะเบียนสหกรณ์โรงเรียน ธุรกิจหลายอย่าง การเงิน เจ้าหน้าที่สหกรณ์โรงเรียน
หัวหน้าพัสดุ ครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๕ ทำหน้าที่หัวหน้า
กลุ่มวิชาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๖ ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด สป.กทม.

ความรู้และประสบการณ์*	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจบทางสาขานี้โดยตรง	๘๓	๑๓.๓๐
เคยเรียนมาบางวิชาในสถาบันการศึกษา	๔๕๒	๗๒.๔๔
เคยได้รับการอบรม	๓๒๒	๕๑.๖๐
เคยศึกษาค้นคว้าจากตำราหนังสือและเอกสารต่าง ๆ	๒๐๘	๓๓.๓๓
ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง	๓๐๒	๔๘.๔๐
เคยเห็นการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น	๓๖๗	๕๘.๘๑
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนเลย	๑๐	๑.๖๐

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๖ แสดงว่าแหล่งที่มาของความรู้และประสบการณ์การใช้สื่อ
การสอนของครูได้จากการที่เคยเรียนวิชาสื่อการสอนมาบางวิชาในสถาบันการศึกษา
มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๔ รองลงมาเคยเห็นการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น
คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘๑ และมีครูที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนเลยน้อยที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ ๑.๖๐

ตารางที่ ๗ ความคิดเห็นต่อสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม.

ความคิดเห็น*	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี	๕๕๔	๘๗.๕๘
ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี	๕๕๗	๗๓.๒๔
เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนพอสมควร	๓๔๗	๕๕.๖๑
มีประโยชน์แต่ไม่ใช่ก็ไม่เสียหายอะไร	๗๒	๑๑.๕๔
เสียเวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์ และผลของการสอนได้น้อย	๑๗	๒.๗๒
การไม่ใช่สื่อการสอนให้ผลดีกว่า	๕	๐.๘๐
อื่น ๆ	-	-

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๗ แสดงว่าครูเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๘ รองลงมาเห็นว่าทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี ร้อยละ ๗๓.๒๔ มีความเห็นว่าการไม่ใช่สื่อการสอนให้ผลดีกว่าน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ การใช้สื่อการสอนประกอบการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สป.กทม.

การใช้สื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ใช้เลย	๑	๐.๑๖
เป็นบางครั้ง	๒๗๘	๔๔.๕๖
บ่อยครั้ง	๒๕๓	๔๐.๕๔
ทุกบทเรียน	๔๒	๑๔.๗๔
รวม	๖๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๘ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ใช้เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๖ รองลงมาใช้บ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๔ ไม่ใช้เลย คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖

ตารางที่ ๙ การใช้สื่อการสอนขณะทำการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สป.กทม.

การใช้สื่อการสอนขณะทำการสอน*	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ช่วยตัวเอง	๓๘๒	๖๒.๘๒	๑
เพื่อนอาจารย์ช่วย	๗๔	๑๑.๘๖	๔
นักเรียนช่วย	๓๐๑	๔๘.๒๔	๒
เจ้าหน้าที่โสตฯ ช่วย	๗๘	๑๒.๕๐	๓

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๙ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ช่วยตัวเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๒ รองลงมาให้นักเรียนช่วย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๔ และเพื่อนอาจารย์ช่วยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๖

ตารางที่ ๑๐ ที่มาของสื่อการสอนครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม. เคยใช้
ประกอบการสอน

สื่อการสอนได้จาก*	จำนวน	ร้อยละ
ผลิตขึ้นด้วยตนเอง	๕๖๑	๗๓.๘๘
ใช้เงินส่วนตัวซื้อ	๓๑๘	๕๐.๙๖
จัดหาด้วยตนเอง	๓๕๒	๕๔.๘๑
โรงเรียนจัดหาให้	๓๘๕	๖๒.๓๔
ให้ผู้อื่นผลิตให้	๗๖	๑๒.๑๘
ช่วยกันผลิตร่วมกับนักเรียน	๒๕๕	๔๑.๕๑
ยืมจากหน่วยโสตฯ ในโรงเรียน	๒๔๗	๓๙.๕๘
ยืมจากหน่วยโสตฯ นอกโรงเรียน	๓๔	๕.๔๕
ให้นักเรียนช่วยกันจัดหา	๒๘๑	๔๕.๐๓
ยืมจากเพื่อนครูในโรงเรียน	๑๗๓	๒๗.๗๒
อื่น ๆ	๔	๐.๘๐

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๐ แสดงว่าครูผลิตสื่อขึ้นด้วยตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๘๘ รองลงมาคือโรงเรียนจัดหาให้ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓๔ หมวดวิชาให้ยืมครูในหมวดช่วยกันผลิตมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๐

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครู

ตารางที่ ๑๑ สภาพการของสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ และเครื่องมือที่มีอยู่ในปัจจุบันของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม.

ประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ	จำนวนทั้งหมด	จำนวนที่ใช้การได้	ร้อยละ
เครื่องรับวิทยุ	๑๙๐	๑๘๒	๙๕.๗๙
วิทยุ เทปคาสเซตแบบกระเป๋าคิว	๑๖๗	๑๔๗	๘๘.๐๒
เครื่องบันทึกเสียง	๖๓	๔๙	๗๗.๗๘
เครื่องรับโทรทัศน์	๔๙	๔๔	๘๙.๘๐
เครื่องฉายสไลด์	๔๗	๔๒	๘๙.๓๖
จอฉายภาพ	๔๕	๔๓	๙๕.๕๖
กล้องถ่ายรูป	๒๙	๑๒	๔๑.๓๘
เครื่องเล่นวีดีโอ	๒๗	๒๗	๑๐๐
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๒๗	๒๗	๑๐๐
เครื่องอัดสำเนา	๒๖	๑๒	๔๖.๑๕
เครื่องเล่นแผ่นเสียง	๒๐	๑๑	๕๕.๐๐
เครื่องฉายภาพยนตร์ ๑๖ มม.	๑๖	๑๕	๙๓.๗๕
เครื่องฉายฟิล์มสตริป	๑๕	๑๓	๘๖.๖๗
กล้องบันทึกโทรทัศน์	๕	๕	๑๐๐
เครื่องฉายภาพยนตร์ ๘ มม.	๔	๔	๑๐๐
เครื่องฉายภาพทึบแสง	๓	๓	๑๐๐
เครื่องฉายฟิล์มลูป	๒	๒	๑๐๐
ห้องบันทึกเสียง	๒	๑	๕๐.๐๐
รวม	๗๓๗	๖๓๙	-

จากตารางที่ ๑๑ ปรากฏว่าสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีจำนวนมากคือเครื่องรับวิทยุ รองลงมาคือ วิทยุเทปคาสเซทแบบกระเป่าหิ้ว น้อยที่สุดคือ เครื่องฉายฟิล์มลูป และห้องบันทึกเสียงสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้การได้ดีคือ เครื่องเล่นวีซีดี เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ กล้องบันทึกโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพยนตร์ ๘ ม.ม. เครื่องฉายภาพทึบแสง และเครื่องฉายฟิล์มลูป ส่วนกล้องถ่ายรูปใช้การได้น้อย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๒. การใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สป.กทม.

ประเภทวัสดุ	\bar{X}	S.D
หนังสือแบบเรียน	๓.๗๔	๐.๕๑
กระดานดำ	๓.๗๒	๐.๖๘
รูปภาพ	๓.๖๖	๐.๗๐
รูปตัดมา	๓.๕๑	๐.๗๔
ชอล์คสี	๓.๓๖	๐.๗๒
สมุดภาพ	๓.๓๓	๐.๖๙
ของจริง	๓.๒๘	๐.๖๘
กระเป่าผนัง	๓.๒๖	๐.๘๘
แผนภูมิ	๓.๒๓	๐.๗๖
ภาพโปสเตอร์	๓.๒๑	๐.๘๔
หนังสืออ่านประกอบ	๓.๐๖	๐.๖๕
ของตัวอย่าง	๓.๐๖	๐.๗๗
แผนภาพ	๒.๙๗	๐.๘๗
หนังสือพิมพ์	๒.๘๙	๐.๕๘
แผนที่	๒.๘๒	๐.๘๙
กระดานนิเทศ	๒.๘๑	๐.๙๐
ภาพการ์ตูน	๒.๘๑	๐.๘๘
ภาพแขวนผนัง	๒.๗๙	๐.๘๒
หนังสืออ้างอิง	๒.๗๗	๐.๗๕
เทปแบบตลับ	๒.๖๒	๑.๐๒
ภาพถ่าย	๒.๕๙	๐.๘๖
ภาพเขียน	๒.๕๒	๐.๘๘

ตารางที่ ๑๒ การใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม.

(ต่อ)

ประเภทวัสดุ	\bar{X}	S.D
ลูกโลก	๒.๔๔	๐.๔๔
วารสาร	๒.๔๖	๐.๗๔
แผนสถิติ	๒.๔๓	๐.๘๗
กระดานผ้าสำลี	๒.๓๙	๐.๙๕
ชุดการสอน	๒.๓๖	๐.๙๖
นิตยสาร	๒.๓๒	๐.๗๕
เทปบันทึกเสียงแบบม้วน	๒.๑๘	๑.๐๖
บทเรียนแบบโปรแกรม	๒.๐๗	๐.๘๑
หุ่นจำลอง	๒.๐๖	๐.๕๘
สไลด์	๒.๐๔	๐.๙๑
หุ่น	๒.๐๓	๐.๙๓
ไดออรามา (เวทีชีวิตจำลอง)	๑.๙๘	๐.๙๕
กระบะทราย	๑.๙๕	๐.๙๘
กระดานพับและม้วนได้	๑.๙๒	๑.๑๒
กระดานแม่เหล็ก	๑.๗๗	๐.๙๘
ไมโครโฟนสนาม	๑.๖๗	๐.๙๔
ฟิล์มภาพยนตร์	๑.๖๖	๐.๗๗
ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๕๑	๐.๗๘
ฟิล์มสตริป	๑.๓๘	๐.๖๖
ฟิล์มรูป	๑.๑๗	๐.๕๑

จากตารางที่ ๑๒ ปรากฏว่าสื่อการสอนประเภทวัสดุที่ครูใช้มาก ๕ อันดับแรก คือ หนังสือแบบเรียน กระดานดำ รูปภาพ รูปตัดมา และชอล์คสี สื่อที่ครูใช้ปานกลาง คือ แผนภาพ หนังสือพิมพ์ แผนที่ กระดานนิเทศ และภาพการ์ตูน สื่อที่ครูใช้น้อย ๕ อันดับ คือ ไมโครโฟนสนาม ภาพยนตร์ ไมโครโฟนไม่มีสาย ฟลิ์มสตริป และฟิล์มรูป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓ การใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
ส.ป.กทม.

ประเภทวิธีการ	\bar{X}	S.D
การสาธิต	๓.๒๑	๐.๗๒
การเล่นเกม	๓.๑๗	๐.๗๓
การแสดงบทบาทสมมติ	๓.๐๘	๐.๗๔
การทดลอง	๒.๙๓	๐.๗๖
กระบวนการกลุ่ม	๒.๙๑	๐.๘๔
การเรียนรู้เป็นรายบุคคล	๒.๘๓	๐.๘๔
การสร้างสถานการณ์จำลอง	๒.๖๘	๐.๘๓
รายการวิทยุ	๒.๖๔	๐.๙๒
การแสดงนิทรรศการ	๒.๖๔	๐.๙๒
การแสดงละคร	๒.๕๙	๑.๐๔
ทัศนศึกษานอกสถานที่	๒.๒๔	๐.๖๙
การแสดงผล	๑.๙๙	๐.๘๐

จากตารางที่ ๑๓ ปรากฏว่าสื่อการสอนประเภทวิธีการที่ครูใช้มากที่สุด คือ การสาธิต
การเล่นเกม และการแสดงบทบาทสมมติ สื่อที่ครูใช้ปานกลาง คือ การทดลอง กระบวนการ-
กลุ่ม การเรียนรู้เป็นรายบุคคล การสร้างสถานการณ์จำลอง และรายการวิทยุ สื่อที่ครูใช้น้อย
คือ การแสดงผล

ตารางที่ ๑๔ ความต้องการใช้สื่อประเภทวัสดุ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
ส.ป.กทม.

ประเภทวัสดุ	\bar{X}	S.D
ของจริง	๓.๕๔	๐.๖๖
สมุดภาพ	๓.๕๓	๐.๗๑
ของตัวอย่าง	๓.๕๒	๐.๖๖
ภาพโปสเตอร์	๓.๕๗	๐.๗๑
รูปภาพ	๓.๓๘	๑.๑๒
แผนภูมิ	๓.๓๗	๐.๘๑
ชอล์คสี	๓.๓๒	๐.๘๑
ภาพการ์ตูน	๓.๒๙	๑.๐๖
กระดานนิเทศ	๓.๒๗	๐.๗๘
กระเป๋าค้น	๓.๒๖	๐.๘๔
แผนที่	๓.๒๓	๐.๘๗
เอกสารคู่มือการใช้สื่อการสอน	๓.๒๑	๐.๙๙
ภาพถ่าย	๓.๒๑	๐.๘๔
หนังสือเรียนที่แจ้งให้ทราบถึงสื่อการสอน	๓.๑๗	๑.๐๐
ตำราและเอกสาร	๓.๑๗	๑.๐๒
กระดานพับหรือม้วนได้	๓.๑๖	๐.๘๕
ภาพเขียน	๓.๑๕	๐.๘๗
บัญชีรายการสื่อการสอน	๓.๑๔	๐.๙๒
กระดานผ้าสาส์	๓.๑๔	๐.๘๒
ชุดการสอน	๓.๑๓	๐.๙๑
หุ่น	๓.๑๒	๐.๘๔
หุ่นจำลอง	๓.๑๒	๐.๘๒

ตารางที่ ๑๔ ความต้องการใช้สื่อประเภทวัสดุ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สพ.กทม. (ต่อ)

ประเภทวัสดุ	\bar{X}	S.D
แผนสถิติ	๓.๑๑	๐.๘๗
สไลด์	๓.๑๐	๐.๘๔
เทปบันทึกเสียงแบบตลับ	๓.๐๘	๐.๘๔
กระดานแม่เหล็ก	๓.๐๗	๐.๘๘
บทเรียนสำเร็จรูป	๓.๐๕	๐.๘๘
เทปบันทึกเสียงแบบม้วน	๓.๐๔	๐.๘๔
ลูกโลก	๓.๐๔	๐.๘๔
ฟิล์มภาพยนตร์	๓.๐๒	๐.๘๘
เทปโทรทัศน์	๓.๐๐	๐.๘๑
บทเรียนแบบโปรแกรม	๒.๘๘	๐.๘๔
ไดออรามา (เวทีชีวิตจำลอง)	๒.๖๖	๐.๘๗
กระดานทราย	๒.๖๔	๐.๘๖
ฟิล์มสตริป	๒.๖๒	๐.๘๓
ฟิล์มลูป	๒.๓๑	๐.๘๑

จากตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่า สื่อการสอนประเภทวัสดุที่ครูต้องการใช้มาก ๔
อันดับแรกคือ ของจริง สมุดภาพ ของตัวอย่าง ภาพโปสเตอร์ และรูปภาพ สื่อการสอนที่ครู
ต้องการใช้ปานกลาง ๕ อันดับ คือ บทเรียนแบบโปรแกรม ไดออรามา (เวทีชีวิตจำลอง)
กระดานทราย ฟิล์มสตริป และฟิล์มลูป ชื่อน่าสังเกต ต้องการน้อย และไม่ต้องการเลยไม่มี

ตารางที่ ๑๕ ความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด สป.กทม.

ประเภทวิธีการ	\bar{X}	S.D
การสาธิต	๓.๘๑	๐.๔๕
การทดลอง	๓.๒๘	๐.๗๙
ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนราคาเบา และเศษวัสดุ	๓.๒๖	๐.๙๓
การจัดเก็บอุปกรณ์สื่อการสอนรวมไว้อย่างมีระเบียบ	๓.๒๔	๐.๙๙
การผลิตสื่อการสอนพร้อมวัสดุอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวก ในการผลิต.	๓.๒๓	๐.๙๘
ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น	๓.๒๒	๐.๙๓
ความรู้ในการจัดนิทรรศการ	๓.๒๑	๐.๙๖
ความรู้ในการประดิษฐ์ตัวอักษร	๓.๑๙	๐.๙๑
การรับฟังรายการวิทยุ	๓.๑๙	๐.๘๕
การแสดงบทบาทสมมติ	๓.๑๕	๐.๘๗
ความรู้ในการเขียนภาพการ์ตูน	๓.๑๔	๐.๙๖
กระบวนการกลุ่ม	๓.๐๙	๐.๙๐
ทัศนศึกษานอกสถานที่	๓.๐๘	๐.๘๔
การเรียนรู้เป็นรายบุคคล	๓.๐๗	๐.๙๖
ความรู้ในการขยายภาพ	๓.๐๖	๐.๙๘
การเล่น เกม	๓.๐๕	๐.๙๒
ความรู้ในการพับและตัดกระดาษ	๓.๐๑	๐.๙๙
ความรู้ในการจัดป้ายนิเทศ	๓.๐๐	๐.๙๘
การสอน เป็นกลุ่ม	๓.๐๐	๐.๙๗
การสอนแบบศูนย์การเรียน	๓.๐๐	๐.๙๘
การแสดงละคร	๒.๙๙	๐.๙๓

ตารางที่ ๑๔ ความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด สป.กทม. (ต่อ)

ประเภทวิธีการ	\bar{X}	S.D
ความรู้ในการทำภาพโปสเตอร์	๒.๘๔	๐.๘๗
ความรู้ในการแสดงหุ่น	๒.๘๓	๐.๘๓
การใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์	๒.๘๓	๑.๐๘
ความรู้ในการทำแผนภูมิ	๒.๘๓	๐.๘๘
ความรู้ในการใช้เครื่องฉายสไลด์	๒.๘๓	๑.๐๑
ความรู้ในการทำหุ่น	๒.๘๕	๐.๘๕
ความรู้ในการใช้เครื่องขยายและบันทึกเสียง	๒.๘๕	๐.๘๕
การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา	๒.๘๘	๑.๐๗
การใช้ไมโครโฟนไม่มีสาย	๒.๘๖	๑.๐๐
ความรู้ในการทำกระเป่าพอง	๒.๘๓	๑.๐๖
ความรู้ในการทำกระดานผ้าสาส์	๒.๘๑	๑.๕๔
การสร้างสถานการณ์จำลอง	๒.๘๐	๐.๘๑
การใช้ไมโครโฟนสนาม	๒.๗๘	๐.๖๘
งานที่เป็นโครงการ	๒.๗๘	๐.๘๔

จากตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่าสื่อการสอนประเภทวิธีการที่ครูต้องการใช้มาก ๔ อันดับ คือ ทัศนศึกษานอกสถานที่ การเรียนเป็นรายบุคคล ความรู้ในการขยายภาพ การเล่นเกม และความรู้ในการพับและตัดกระดาษ สื่อที่ครูต้องการใช้ปานกลาง ๔ อันดับ คือ การแสดงละคร ความรู้ในการทำภาพโปสเตอร์ ความรู้ในการแสดงหุ่น การใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และความรู้ในการทำแผนภูมิ ข้อน่าสังเกต สื่อที่ครูต้องการน้อย และสื่อที่ครูไม่ต้องการ ไม่มี

ตารางที่ ๑๖ ปัญหาในด้านการดำเนินงานด้านสื่อการสอนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
สื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม.

ปัญหา/อุปสรรค	\bar{X}	S.D
ขาดงบประมาณในการดำเนินงานสื่อการสอน	๒.๓๖	๐.๗๔
สถานที่เฉพาะสำหรับหน่วยงานสื่อการสอน	๒.๑๗	๐.๕๑
บุคลากรน้อยเกินจนทำให้การบริการเป็นไปไม่ได้เต็มที่	๒.๐๖	๐.๖๓
ความสะดวกในการยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่น	๑.๘๔	๐.๗๒
อาจารย์ในโรงเรียนส่วนมากไม่ใช้สื่อประกอบการสอน	๑.๗๔	๐.๗๕
ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนด้านสื่อการสอน	๑.๒๓	๐.๖๗

จากการจัดอันดับค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานทางด้าน
สื่อการสอนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม.
ปรากฏว่า ปัญหาในระดับปานกลางคือ ขาดงบประมาณในการดำเนินงานสื่อการสอน รอง
ลงมาคือ ปัญหาสถานที่เฉพาะสำหรับหน่วยงานสื่อการสอน ปัญหาในระดับน้อย คือ
ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนด้านสื่อการสอน ชื่อนำสังเกตปัญหาในระดับมาก ไม่มี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการสอนเกี่ยวกับสภาพการและ
ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สป.กทม.

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าผู้รับผิดชอบการสอนของโรงเรียนในสังกัด
สป.กทม. จำนวน ๓๕ คน ปรากฏว่า หัวหน้าผู้รับผิดชอบการสอนในโรงเรียนเป็น
ครูชายคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๓ เป็นครูหญิงคิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๗ วุฒิทางการศึกษา
ส่วนใหญ่ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๓ ต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗
ปริญญาโทไม่มี ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔๓ อาจารย์ ๑ คิดเป็น
ร้อยละ ๔๐.๐๐ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑ ครูโสตฯ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖
ระดับ ๕ มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๓ รองลงมา ระดับ ๔ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖
ระดับ ๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘ และระดับ ๓ มีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๓

ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอนเคยได้รับการอบรมทางด้าน
สื่อการสอนมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๑ รองลงมาคือมีประสบการณ์พอสมควร
คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ เคยศึกษาในสถาบันคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ จบทางสาขา
สื่อการสอนโดยตรงคิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗ เคยผลิตสื่อคิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗ มีประสบการณ์
บ้างเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗ และเรียนเป็นวิชาโทเทคโนโลยีทางการศึกษาน้อย
ที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑

ส่วนใหญ่โรงเรียนมีหน่วยงานทางด้านสื่อการสอนคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘๖
โรงเรียนที่ไม่มีหน่วยงานทางด้านสื่อการสอนคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๔

งานสื่อการสอนในโรงเรียนขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ
๔๐.๐๐ รองลงมาขึ้นอยู่กับครูที่โรงเรียนแต่งตั้งให้รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗
ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริการคิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑ ขึ้นอยู่กับครูประจำชั้นคิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑
ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนคิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑ ให้แต่ละหมวดรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ
๒.๘๖ ให้งานโสตฯ รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ หัวหน้าหมวดวิชาพร้อมกับเจ้าหน้าที่
โสตฯ รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ หน่วยโสตฯ ร่วมกับฝ่ายวิชาการรับผิดชอบคิดเป็น
ร้อยละ ๒.๘๖ ห้องสื่อการสอนและห้องหมวดรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ ครูประจำชั้น

- ครูประจำวิชา และบุคลากรรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ เจ้าหน้าที่โสตฯ หัวหน้าหมวดวิชา ประธานชั้นครูผู้สอนรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ ศูนย์สื่อการสอน ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ และฝ่ายวิชาการ หมวดวิชาต่าง ๆ รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖

บุคลากรที่ทำงานสื่อการสอนมีทั้งหมด ๑๑๑ คน เป็นครูหญิงคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๕ เป็นครูหญิงคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๙๕ วัสดุทางการศึกษาของบุคลากรส่วนใหญ่ ปรินท์ทรีคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๕ ต่ำว่าปรินท์ทรีคิดเป็นร้อยละ ๖.๓๑ ปรินท์ทรีมีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๒.๗๐ ประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอนของบุคลากรส่วนใหญ่ เคยได้รับการอบรมทางด้านสื่อการสอนคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๖ รองลงมาคือเคยศึกษามาก่อนคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓๕ ไม่เคยศึกษามาเลยคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๑ จบทางสื่อการสอนโดยตรงมีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๔.๑๑

งบประมาณทางด้านสื่อการสอนแบ่งได้ดังนี้ ด้านวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ ส่วนหนึ่งได้จากทางราชการจัดสรรให้ทางโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์ให้ ๔๐ บาทต่อนักเรียน ๑ คน นอกจากนี้ใช้เงินของโรงเรียน เงินบริจาค เงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ เงินสมาคมผู้ปกครองและครู เงินมูลนิธิเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ฯลฯ ด้านซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย ส่วนมากใช้เงินของโรงเรียนซึ่งใช้เงินตามสภาพความจำเป็นงบไม่แน่นอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย